

מערכות סנסוריות: היבטים תיאורטיים ויישומים קליניים

סמסטר א – תש"פ (2019)

מרצה: פרופ' בתיה אנגל-יגר, bengel@univ.haifa.ac.il

הקורס יתקיים בימי שישי, כמפורט בטבלה, בשעות 8:30-14.

מטרות הקורס:

- להקנות ידע על התשתיות הנורופיזיולוגיות של עיבוד סנסורי.
- להעמיק ההבנה אודות התפתחות נורמלית ואב-נורמלית של יכולות עיבוד סנסורי לאורך מעגל החיים.
- להרחיב הידע אודות הקשר בין עיבוד סנסורי, תפקוד והשתתפות באוכלוסיות שונות.
- התייחסות לדרכי הערכה והתערבות בקשיים בעיבוד סנסורי לאורך מעגל החיים.
- לפתח בסטודנטים מיומנויות למידה וחקירה עצמאיים אודות העיבוד הסנסורי מבחינה תיאורטית וקלינית.

נושא	תאריך	פרופ' בתיה אנגל-יגר
עיבוד סנסורי – מושגים, מודלים והקשר לחיי היום-יום	1.11.2019	פרופ' בתיה אנגל-יגר
תשתיות נזיר-פיזיולוגיות של עיבוד חושי		פרופ' בתיה אנגל-יגר
עיבוד חושי והשתתפות במסגרות החיים השונות		פרופ' בתיה אנגל-יגר
הערכות של עיבוד סנסורי – הכרות, התנסות ויישום באוכלוסיות שונות		פרופ' בתיה אנגל-יגר
קשיים בעיבוד חושי באוכלוסיות שונות	8.11.2019	פרופ' בתיה אנגל-יגר
דרכי התערבות בקשיים בעיבוד סנסורי		פרופ' בתיה אנגל-יגר
קשיים בעיבוד חושי ב-PTSD		
מצגות סטודנטים	15.11.2019	
מצגות סטודנטים	22.11.2019	

● יתכנו שינויים
ציון הקורס:

ציון המצגת בכיתה.

* קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים של הקורס

הנחיות להצגה בכיתה:

- בחרו את אחד המאמרים מתוך הרשימה שלהלן, או כל מאמר אחר שתבחרו המתאר קשיים בעיבוד חושי באוכלוסייה מסויימת (נא לקבל אישור מהמרצה).
 - תארו את הקשיים בעיבוד חושי באוכלוסייה הספציפית, - מהמאמר עצמו (אם יש אפשרות), או מספרות נוספת - כיצד הם נבדקו, מה היו התוצאות ומה ניתן ללמוד מהם על ההשלכות התפקודיות של האדם בחיי היום-יום.
- נתח/ו הקשר בין הקשיים בעיבוד הסנסורי של האדם להשתתפות בחיי היום-יום: השתתפות חברתית; פיזית; לימודית; שעות פנאי וכדומה
בנוסף, פרטו כיצד דגמי העיבוד הסנסורי משפיעים:
- על התפקידים המרכזיים שהוא ממלא (במסגרת המשפחה, העבודה, הקהילה)?
 - על אופי התפקוד שלו במסגרות החיים השונות?
 - על סדר היום שלו בבית?
 - על תחומי העניין שלו ועל עיסוקיו המשמעותיים?
 - על קשרים בין-אישיים?

להלן רשימת מאמרים לדוגמא מתוכם ניתן לבחור מאמר להצגה בכיתה לפי ההנחיות שלעיל:

Engel-Yeger, B., Goverover, Y., Hake, P., DeLuca, J. The role of sensory processing difficulties, cognitive impairment, and disease severity in predicting functional behavior among patients with Multiple Sclerosis. *Disability and Rehabilitation. In press.*

Genizi, J., Halevy, A., Schertz, M., Osman, K., Assaf, N., Segal, I., Srugo, I., Kessel, A., Engel-Yeger, B. (2019). Sensory processing difficulties correlate with disease severity and quality of life among children with migraine. *Frontiers in Neurology, 10*, 1-7.

Offek, H., Mimouni-Bloch, A., Rosenblum, S., Pozner, I., Silman, Z., Engel-Yeger, B. (2018). Association between Sensory Modulation And Daily Activity Of Children With Attention Deficit/Hyperactivity Disorder and Children with typical development. *Research in Developmental Disabilities, 83*, 69-76.

Engel-Yeger, B., Bloch, B., Gonda, X., Canepa, G., Pompili, M., Sher, L., Rihmer, Z., Amore, M., Serafini, G. Sensory profiles in unipolar and bipolar affective disorders: possible predictors of response to antidepressant medications? A prospective follow-up study. *Journal of Affective Disorders*.

Engel-Yeger, B. and Segal, D. (2018). Sensory Processing Difficulties (SPD) and Their Relation to Motor Performance and to Child's Perceived Competence among Children with Developmental Coordination Disorders. *International Physical Medicine & Rehabilitation*,9(2),120–126.

Zlotnick S., Pratt, H., Attias, Y., Engel-Yeger, B. (2018). Neurophysiological Manifestations of Auditory Hypersensitivity Correlate with Daily Life Experiences. *International Journal of Clinical Medicine*, 9(1), 29-45.
Engel-Yeger, B., Gonda, X., Canepa, G., Pompili, M., Rihmer, Z., Amore, M., Serafini, G. (2017).

Chung, S.M., Song, B.K. (2016). Evaluation of sensory processing abilities following stroke using the adolescent/adult sensory profile: implications for individualized intervention. *Journal of Physical Therapy Sciences*, 28(10), 2852-2856.

Kirby, A.V., Williams, K.L., Watson, L.R., Sideris, J., Bulluck, J., Baranek, G.T. (2019). Sensory Features and Family Functioning in Families of Children With Autism and Developmental Disabilities: Longitudinal Associations. *American Journal of Occupational Therapy*,73(2),7302205040p1-7302205040p14.

Engel-Yeger, B., Darawsha Najjar, S., Darawsha, M. The Relationship between Health Related Quality of life and Sensory Processing Deficits among Patients with Diabetes Mellitus. *Disability and Rehabilitation*, 13,1-7.

Engel-Yeger, B., Gonda, X., Rinosi, G., Walker, M., Rihmer, Z., Pompili, M., Amore, M., and Serafini, G. (2017). Sensory Hypersensitivity Predicts Reduced Sleeping Quality in Patients with Major Affective Disorders. *Journal of Psychiatric Practice*, 23(1), 11-24.

בהצלחה
פרופ' בתיה אנגל-יגור

ביבליוגרפיה כללית לקורס:

- Ben-Sason, A., Hen L., Fluss R., Engel-Yeger B., Cermak S.A., Gal E. (2009). A meta-analysis of sensory modulation symptoms of individuals with autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Other Developmental Disorders*, 39(1), 1-11.
- Brocklehurst, J. C. (Ed.). (1978). *Textbook of geriatric medicine and gerontology*. Edinburgh : C. Livingstone.
- Brown, C. (2001). What is the best environment for me? A sensory processing perspective. *Occupational Therapy in Mental Health*, 17(3/4), 115-25.
- Brown, C., Tollefson, N., Dunn, W., Cromwell, R., Fillion, D. (2001). The adult sensory profile: measuring patterns of sensory processing. *American Journal of Occupational Therapy*, 55(1), 75-82.
- Cermak, S. (1992). Sensory integration with the adult: Application and misapplication. *The Israel Journal of Occupational Therapy*, 1(3), E57-E74.
- Dunn, W. (2001). The sensations of everyday life: empirical, theoretical, and pragmatic considerations. *American Journal of Occupational Therapy*, 55(6), 608-20.
- Engel-Yeger, B. (2007). Piercing - a sensory seeking tendency in young adults. *Israeli Journal of Occupational Therapy*, 16(3), 177-189.
- Engel-Yeger, B., Dunn, W. (2011). The relationship between sensory processing difficulties and anxiety level of typical adults. *British Journal of Occupational Therapy*, 74(5), 210-216.
- Gal, E., Cermak, S., & Ben-Sasson, A. (2007) Sensory Processing Disorders in Children with Autism: Nature, Assessment and Intervention. In R. Gabriels & D.Hill . Growing up with autism. NY: Guilford Publications.
- Pfeiffer, B., & Kinnealey, M. (2003). Treatment of sensory defensiveness in adults. *Occupational Therapy International*, 10(3), 175-184.
- Smith Roley, S., Imperatore Blanche, E. & Schaaf, R.C. (Eds.). (2001). *Sensory integration with diverse populations*. Therapy skill builders.
- Bart O, Bar-Shalita T, Mansour H, Dar R. (2017). Relationships among Sensory Responsiveness, Anxiety, and Ritual Behaviors in Children with and without Atypical Sensory Responsiveness. *Physical and Occupational Therapy in Pediatrics*, 37(3), 322-331.